

MĚSTSKÝ ÚŘAD VLAŠIM

Jana Masaryka 302, 258 01 Vlašim

ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

STÁTNÍ PAMÁTKOVÁ PÉČE

Číslo jednací: ZIP 61849/19-DRO
Spisová značka: ZIP/25115/2019-DRO

Muzeum Podblanicka, p. o.
Zámek 1
258 01 VLAŠIM

Vyřizuje: Ondřej Drlík
Telefon: 313 039 358
E-mail: ondrej.drlik@mesto-vlasim.cz

Datum: 6. 1. 2020

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Vlašim, odbor životního prostředí, jako orgán státní památkové péče na území správního obvodu obce s rozšířenou působností, věcně a místně příslušný podle § 29 odst. 2 písm. b) a e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, obdržel dne 6. 11. 2019 žádost vlastníka dotčené nemovité kulturní památky, kterým je Středočeský kraj, se sídlem Zborovská 81/11, 150 00 Praha 5 – Smíchov, IČ: 70891095, zastoupený na základě zřizovací listiny ze dne 18. 2. 2019 Muzeem Podblanicka, p. o., se sídlem Zámek 1, 258 01 Vlašim, IČ: 00065048, o vydání závazného stanoviska

ve věci **obnovy nemovité kulturní památky areálu zámku čp. 1 v Růžkových Lhoticích**, na pozemcích parc. č. st. 86/2 a 86/6 v k. ú. Černíči, zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 30745/2-21,

spočívající v **opravě východní fasády zámku a montáži rampy pro přístup zdravotně postižených do špýcharu** s těmito podrobnostmi:

stavební řešení

- řešený objekt je situován v centrální části obce Růžkovy Lhotice; část budovy je trojpodlažní, boční křídlo pak dvojpodlažní; terén u řešených fasád je rovinatý;
- opravovanou částí je východní fasáda hlavní budovy;
- úprava terasy objektu lihovaru – montáž rampy pro přístup zdravotně postižených; rampa bude situována do dvora k boční stěně „lihovaru“ bez vizuálního narušení nádvoří hlavní budovy; bude provedena repase stávající žulové dlažby terasy a vnějších schodišť; současně s montáží rampy bude provedeno její zábradlí a návazné zábradlí před vstupem do WC; zároveň bude osazena mříž oddělující prostor rampy od opěrné zdi; vzniklý prostupu bude sloužit k umístění jízdních kol návštěvníků zámku;

oprava fasád

- na fasádě budou odstraněny nesoudržné části;
- budou provedeny sondy v místech nesoudržných částí fasády;
- celý objekt bude omyt vysokotlakou vodou (v případě obnažení např. kamenných portálů bude razantní omytí vypuštěno a bude provedeno regulovaným čističem);
- v místech, kde bude omítka odstraněna až na podklad, bude fasáda vyspravena vhodnou maltou, např. systém Sakret PM 02;
- dále bude provedena oprava zdobných šambrán okolo oken; šambrány jsou stupňovité s „uchy“, stávající tvar bude zachován;
- oprava prasklin:
  - poškozené části fasády (praskliny) budou proškrábnuty a vyplněny aktivním štukem; v případě větších statických trhlin bude stav posouzen statikem a navržen postup oprav;
- vnější omítka:
  - doplnění šambrán, chybějících částí říms a ozdobných prvků bude provedeno přes šablony a zaomítáno do požadovaného tvaru a rozměru; v místě šambrán a říms bude omítka posouzena, jestli bude ponechána jako podloží, případně bude odstraněna a nahrazena novou;
- nátěry:
  - podklad pro nátěr bude proveden proškrábnutím a následně otevřením praskliny pro vyplnění aktivním štukem; pro barvy bez armovací výztuže (vápenný nátěr) je nutné celý podklad sjednotit štukem; jako vhodný podklad bude hloubkové zpevnění (penetrace), které zajistí sjednocení a dostatečné zpevnění podkladu;
  - pro konečný nátěr fasády budou použity vápenné nátěry (např. systém Herbol);

montáž rampy pro přístup zdravotně postižených

- rampa je navržena jako ocelová montovaná z válcovaných profilů, pozinkovaná a opatřená nátěrem kovářskou černí;
- pod sloupky rampy bude proveden zemní vrut, alternativně železobetonový základ;
- plocha rampy bude provedena z porořostů;
- zábradlí a výplně budou provedeny jako ocelové, montované z ocelových profilů, pozinkované, opatřené nátěrem kovářskou černí; madla zábradlí budou dřevěná;

a **vydává** podle ustanovení § 14 odst. 1 ve spojení s § 14 odst. 3 a § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s § 67 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, toto

závazné stanovisko:

Provedení navrhovaných prací, tj. opravy shora uvedené východní fasády zámku a montáže rampy pro přístup zdravotně postižených do špýcharu, v rozsahu předložené projektové dokumentace nazvané „Oprava východní fasády objektu a montáž rampy pro přístup ZP: Růžkovy Lhotice čp. 1, 257 65 Čechtice“, kterou zpracoval Ing. Josef Jakoubek (číslo ČKAIT: 0001041), se sídlem Mirovická 1090/38, 182 00 Praha 8 – Kobylisy, IČ: 11226145, číslo zakázky 990/19,

dat. 05/19, je z hlediska zájmů státní památkové péče **přípustné** za dodržení těchto základních podmínek, určených v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů:

1. Nadokenní římsy v přízemí jižního křídla budou spojeny se šambránami plochou alespoň 5 mm vystupující před plochu fasády a natřenou světle šedě, čímž dojde ke spojení všech článků kolem oken do podobného celku, který je pravděpodobně původně rámoval. Tato úprava bude před opravou fasády vyzkoušena a schválena pracovníky památkové péče pouze na jednom z oken v přízemí.
2. Nadokenní římsy i římsa portálu budou upraveny tak, aby jejich profil obíhal i z jejich boku – byl dotažen kolmo k fasádě. Tyto práce bude provádět štukatér, který bok šambrány vytáhne pomocí šablony vyrobené podle původního profilu, který získá po očištění zachovalého úseku původní šambrány.
3. Zábradlí vstupu do jižního křídla zámku bude mít kovové madlo, stejně tak jako zábradlí u sýpky.
4. Před realizací bude předložen k odsouhlasení přesný návrh provedení zábradlí u sýpky a klece pro uschování kol.

Odůvodnění:

Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byla dne 6. 11. 2019 podána oprávněnou osobou žádost o vydání závazného stanoviska k návrhu obnovy předmětné nemovité kulturní památky v rozsahu předložené žádosti a k ní připojené projektové dokumentace.

Žádost obsahuje následující doklady a podklady:

- výpis z katastru nemovitostí,
- snímek katastrální mapy,
- výpis z registru ekonomických subjektů,
- výpis z obchodního rejstříku,
- zřizovací listinu pro Muzeum Podblanicka, p. o., ze dne 18. 2. 2019,
- fotografickou dokumentaci obnovou dotčených částí nemovité kulturní památky,
- projektovou dokumentaci „Oprava východní fasády objektu a montáž rampy pro přístup ZP: Růžkovy Lhotice čp. 1, 257 65 Čechtice“.

Městský úřad Vlašim, odbor životního prostředí (dále také „orgán státní památkové péče“ nebo „správní orgán prvního stupně“), požádal pod č. j. ZIP 62072/19-DRO dne 8. 11. 2019 Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze (dále jen „NPÚ ÚOP středních Čech v Praze“), jakožto odbornou organizaci státní památkové péče, o zpracování písemného vyjádření k předloženému návrhu v prodloužené lhůtě 30 dnů ode dne doručení žádosti o jeho vypracování.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ ÚOP středních Čech v Praze č. j. NPU 321/89214/2019 ze dne 25. 11. 2019. Správní orgán prvního stupně toto vyjádření obdržel pod č. j. ZIP 64602/19-DRO dne 27. 11. 2019. Ve svém vyjádření tato odborná organizace

považuje navrhované práce za realizovatelné při dodržení následně uvedených podmínek č. 1–4. Podle podmínky č. 1 budou nadokenní římsy v přízemí jižního křídla spojeny se šambránami plochou alespoň 5 mm vystupující před plochu fasády a natřenou světle šedě, čímž dojde ke spojení všech článků kolem oken do podobného celku, který je pravděpodobně původně rámoval. Tato úprava bude před opravou fasády vyzkoušena a schválena pracovníky památkové péče pouze na jednom z oken přízemí. Podle podmínky č. 2 je třeba nadokenní římsy i římsu portálu upravit tak, aby jejich profil obíhal i z jejich boku – byl dotažen kolmo k fasádě. Tyto práce musí provádět štukatér, který bok šambrány vytáhne pomocí šablony vyrobené podle původního profilu, který získá po očištění zachovalého úseku původní šambrány. Podle podmínky č. 3 bude mít zábradlí u vstupu do jižního křídla zámku kovové madlo, stejně tak jako zábradlí u sýpky. Podle podmínky č. 4 bude před realizací předložen k odsouhlasení přesný návrh k provedení zábradlí u sýpky a klece pro uschování kol.

Vzhledem k obsahu písemného vyjádření NPÚ ÚOP středních Čech v Praze byla účastníkovi řízení přípisem č. j. ZIP 65082/19-DRO ze dne 3. 12. 2019 v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, před vydáním závazného stanoviska ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům. Účastník řízení této možnosti nevyužil a k odbornému vyjádření NPÚ ÚOP středních Čech v Praze nevznesl ve stanovené desetidenní lhůtě žádné připomínky ani námítky.

Orgán státní památkové péče, který žádost posoudil, se ztotožnil s písemným vyjádřením NPÚ ÚOP SČ v Praze s tím, že **provedení prací je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné podmínek uvedených ve výrokové části závazného stanoviska.**

Areál zámku se rozkládá na západním okraji nevelké vsi. Jižní část areálu vyplňuje zástavba hospodářského dvora a budova zámku. Hospodářské budovy a zámek jsou seskupeny po obvodu nevelkého dvora. Severní část je tvořena poměrně rozlehlou zahradou. Předmětem ochrany je budova zámku, dvě stodoly, špýchar, hlavní brána do dvora, ohradní zeď zahrady s brankou a pozemky hospodářského dvora a zahrady.

Ves Lhotice se poprvé připomíná v roce 1363, kdy se uvádí Oneš Tluska ze Lhotic. Z roku 1388 je znám Pešík řečený Steklo ze Lhotic. Stížný list české šlechty poslaný kostnickému koncilu v roce 1415 přečetli Jetřich Vácha a Markvart ze Lhotic. Zdejší tvrz se poprvé uvádí v roce 1421, kdy Váchova manželka Jitka ze Lhotic prodala své věno zapsané na lhotické tvrzi svým příbuzným Zdeňkovi a Petrovi z Lukavce. V roce 1542 se už zdejší tvrz uvádí jako pustá. Tehdy prodal Petr Malovec Dřítěnský z Malovic své dědictví tvrz, dvůr a ves Lhotici s příslušenstvím bratřím Janovi a Jiříkovi Růžkům, svobodníkům z Miřetic. Noví majitelé dali vsi své jméno Růžkovi Lhotice.

Na místě tvrze byl asi v druhé polovině 18. století postaven prostý patrový zámek. V dějinách české hudby je znám pobytem mladého Bedřicha Smetany, jenž tu od roku 1835 žil několik let se svými rodiči, kteří měli lhotický dvůr v nájmu a později ve vlastnictví. Připomíná to Smetanova busta od Otakara Španiela s deskou od Josefa Gočára, jež byly umístěny na průčelí zámku roku 1924.

Po druhé světové válce sloužil zámek zemědělské organizaci a postupně chátral. V roce 1973 byl předán do správy Okresního muzea v Benešově. Péčí Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje v Praze a Státního ústavu pro rekonstrukci měst

a památkových objektů, který vypracoval projekt na opravu, byl uveden zámek do podoby, kterou měl za mládí Bedřicha Smetany. Byly odstraněny zazdívky arkád na západní straně jižního křídla a dostavěny vnitřní zdi.

V roce 1984 zde byla otevřena stálá expozice Hudební tradice Podblanicka.

Zámek v Růžkových Lhoticích byl vystavěn na půdorysu písmene „L“ a v přízemí jižního křídla měl mít směrem do dvora oválně zaklenuté arkády. Ty však byly již během stavby zazděné, otevřená zůstala pouze jedna – v místě průjezdu jižním křídlem. Jižní křídlo je dvojpodlažní, severní trojpodlažní, přičemž horní podlaží severního křídla nebylo podle výsledků stavebně historického průzkumu nikdy dokončeno a využíváno k bydlení. Nejzdobnější částí budovy je jižní štít a východní průčelí orientované do návsi a předzahrádky. Okna celého objektu měla v patře pravděpodobně šambrány s ušima, v přízemí bez uší, lemované prostou stuhou. V přízemí východního průčelí jsou původní nadokenní římsy, které byly pravděpodobně součástí suprafenester. Při poslední opravě byly k nadokenním římsám doplněny šambrány, které však s nimi nebyly propojeny a výsledek je rozpačitý.

Špýchar je situovaný vlevo od hlavní vstupní brány do areálu. Je to patrová budova na obdélném půdorysu se sedlovou střechou. Fasády byly novodobě upraveny. V budově jsou umístěny skladovací prostory a hygienická zařízení muzea. Vstup do těchto prostor je přes vnější terasu, která byla nově vytvořena při poslední opravě a vydlážděna žulovými řezanými deskami. Terasa je přístupná dvěma schodišťovými rameny s pěti kamennými stupni.

Akrylátové nátěry vnějších omítek zámku jsou dnes poškozené a olupují se v celých plochách. Také omítky pod narušeným nátěrem začínají degradovat. Přístup do hygienických zařízení v sýpce není bezbariérový.

Předložený návrh předpokládá dokončení obnovy fasád opravou východní. Fasáda má být omyta vysokotlakou vodou a poškozená místa opravena vhodnou maltou. Stávající členění fasád má být obnoveno. Praskliny mají být proškrábnuty a vyplněny aktivním štukem. Větší praskliny mají být posouzeny statikem, případně má být navržen způsob jejich sanace. Celý povrch má být sjednocen štukem a opatřen penetrací. Pro konečnou úpravu má být použit vápenný nátěr stejného barevného odstínu, jaký byl použit na již obnovených fasádách. Všechny vystupující články mají být natřeny světle šedou barvou, plochy mají být světle okrové.

Schodiště ke hlavnímu vstupu má být opatřeno nástěnným zábradlím, které se má skládat z kovových konzol a madla.

Vstup na terasu u špýcharu má být upraven pro tělesně postižené osoby. K její západní hraně má být přistavěna samonosná dvouramenná kovová rampa z pororoštů podpíraných ocelovými sloupky, která umožní výjezd invalidního vozíku. Rampa i terasa mají být ohraničeny kovovým zábradlím ze svislé tyčoviny. Kovové prvky mají být natřeny kovářskou černí.

Do proluky mezi budovou lihovaru a opěrnou zdí bude vestavěna úschovna kol. Její přední stěna s dveřmi bude vysoká 3 m a bude tvořena svisle kladenými pruty. Strop bude také z ocelové mříže.

Východní fasáda zámku je poslední, která ještě není obnovena. Na všech ostatních fasádách již

byly v posledních několika letech opraveny omítky a štukové články, které byly natřeny vápenným nátěrem světle šedé barvy. Plochy byly natřeny světle okrovým nátěrem.

Areál klasicistního zámku v Růžkových Lhoticích je zapsán v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 30745/2-21. Zámek je spíše architektonicky náročněji vybavená hlavní budova hospodářského dvora, která byla postavena na přelomu 80. a 90. let 18. století.

V 70. letech 20. století byl objekt devastovaný provozem jednotného zemědělského družstva postupně upravován pro využití Muzeem Podblanicka. Při těchto úpravách byly otevřeny arkády, zvětšena okna v patře nad nimi, sjednoceny šambrány a přemístěna busta Bedřicha Smetany. V té době byly pravděpodobně všechny vnější omítky provedeny nově a byla také zvolena stávající barevnost fasád.

Předmětná východní fasáda byla při poslední opravě výrazně upravena. Nadpraží oken v patře byla snížena, některá okna byla zazděna, kolem všech oken byly vytvořeny šambrány, v patře s ušima, v přízemí bez uší. V přízemí jižního křídla byly zachovány původní nadokenní římsy, které však nebyly se šambránami propojeny, což působí rozpačitě. Vstupní portál byl při poslední úpravě obnoven přijatelně.

Budova špýcharu je také jmenovitě zapsanou kulturní památkou a pochází patrně až z druhé poloviny 19. Století (možná byla postavena až po požáru zámku, po roce 1900), na mapě stabilního katastru byla zachycena budova jiného půdorysu. Objekt byl novodobě upraven. Byla zachována jeho hmota i výraz, plášť však postrádá jakýkoliv původní architektonický prvek, stejně jako interiér.

Kolem oken v přízemí jižního křídla byly pravděpodobně původně šambrány se suprafenestrami, z nichž se do dnešních dní dochovaly nadokenní římsy. Současný stav, kdy nové šambrány nejsou spojeny s římsami, působí nepatřícně, proto je potřebné tento stav při plánované opravě napravit.

Římsy nad otvory v přízemí jižního křídla zámku byly při poslední opravě fasád obnoveny neodborně. Jejich profily byly ukončeny do roviny, místo jejich zalomení a dotažení k fasádě, proto orgán státní památkové péče požaduje tento stav napravit a římsy odborně vytvarovat štukátem.

V předložené dokumentaci jsou zmiňována kovová i dřevěná madla, proto je jeho vhodnější provedení určeno podmínkou.

Předložený návrh zábradlí u sýpky je schematický, proto bude po výběru dodavatele nutné zpracovat detailní návrh zábradlí, které může být v daném prostředí zdobenější. Klec pro úschovu kol je ve výkresu pouze naznačena a popsána, proto správný orgán prvního stupně požaduje předložení přesného návrhu provedení mříže.

Orgán státní památkové péče také upozorňuje, že v průběhu prací je třeba svolávat pravidelné kontrolní dny za účasti zástupců památkové péče. Výkopové práce je nezbytné předem nahlásit Archeologickému ústavu Akademie věd České republiky.

Po provedeném správním řízení ve věci rozhodl příslušný správní orgán v souladu s platnou právní úpravou tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto závazného stanoviska. **Podle § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, je toto závazné stanovisko samostatným správním rozhodnutím.**

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat podle ustanovení § 81 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, odvolání, ve kterém uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, v čem se spatřuje namítaný rozpor s právními předpisy, případně poukáže na jinou nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, a to ke Krajskému úřadu Středočeského kraje, podáním u Městského úřadu Vlašim, odboru životního prostředí. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné. Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu, a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Lhůta pro podání odvolání počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dnem následujícím po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti prostřednictvím datové schránky upravuje § 17 odst. 3 a 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. Dokument, který byl dodán do datové schránky, je doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. Nepřihlásí-li se do datové schránky oprávněná osoba ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty.

Bc. Ondřej Drlík
referent státní památkové péče

Rozdělovník

Muzeum Podblanicka, p. o., Zámek 1, 258 01 Vlašim (datová schránka, ID DS: htzk6dj)

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, Sabinova 373/5,
130 11 Praha 3 – Žižkov (datová schránka, ID DS: 2cy8h6t)